

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaë, 1661

2 Gonsaldus tenuit sua quæ dimiserat æger.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

se tradidit, nec promissionem scriptis: sed beneficium ecclesie in manu advocati refutavit. At postquam convalluit, mox se monachum negavit fieri. Quis propter quia de beati Benedicti regula, & præcipue Patris & prædecessoris nostri sancti Gregorii Pape canonica institutio, interdicit monachum ante unius anni probationem esse, iudicamus, & auctoritate Apostolica præcipimus, ut præfatus Presbyter beneficia 1 & altaria recipiat, habeat, & quiete retineat.

C. I. ¶ **Beneficia** In versu exemplaribus, & apud Ivonem (apud quem caput hoc capitulum habetur) legitur, beneficium: sed in glossam non est mutatum.

C. II. ¶ **Uxor post profectum continentia** dula dimitti non debet.

Item Augustinus ad Bonifacium comitem, epistola 70.

Nos a novimus, nos testes sumus, quod omnes actus publicos, quibus occupatus eras, relinquere cupebas, & te in otium sanctum conferre, atque in ea vita vivere, in qua servi Dei monachi vivunt. Cum ergo te esse in hoc proposito gauderemus, navigasti, uxoremque duxisti. Si conjugem non haberes, dicerem tibi, quod & Tubanus diximus, ut sanctitate continentie viveres: sed utredam vitam non exhorter, impedimento conjuncti, sine cuius confessione continenter tibi non licet vivere, quia de situ post illa tua verba Tubanus sic ducere non debebat, illa tamen nihil eorum sciens innocenter tibi, & simpliciter nupsit.

¶ **Confessionem** hoc caput ex verbis B. Augustini epist. 70. sed in epistola reddidit. Ita autem interpretor.

Ecce iste corde concepti se monachum fieri, & ore pronunciauit, se vel in otium sanctum conferre, non tamen postea coactus est suscipere quod corde concepti, & ore pronunciauit. Auctoritas illa Alexander sicca confirmavit B. Gregorii, & beati Benedicti, præbandis annuus subdit, sed notu: ignota vero triennium conceditur.

C. III. ¶ **Ante probationem triennium nullus in monasterio suscipiatur.** Unde ex decreto Bonifacii.

Si quis incognitus monasterium ingredi voluerit, ante triennium monachi habitus ei non præstentur. Esti intra tres annos, aut servus, aut libertus 2 colonus 3, & quaratur a Domino suo, reddatur ei cum omnibus quæ nulli, fide tamen accepta de impunitate. Si autem intra triennium non fuerit requisitus, postea quaratur non potest, nisi sit tam longè, quod inveniri non possit. Sed 3 tantum ea, quæ in monasterium adduxerit, Dominus servi recipiat.

1. ¶ **Capo** hoc etiam in Damascia citatur ex Bonifacio. A Bonifacio autem & Ivone, & in plerisque versibus exemplaribus Gratiani tribuitur concilio Thetico. Sed in nullo eorum, quæ impressa, aut manuscripta habentur, invenimus est, eadem tamen sine fontis capitularibus, & apud Iulianum antecessorem novella 123. cap. 12.

2. ¶ **Libertus** Sic emendationem est ex aliquot manuscriptoribus, & ex hoc indicatio, quam Iulianus habuit etiam auctor glossæ, Antiqua legitur libere.

3. ¶ **Sed tantum** Hac addita sunt ex hinc indicatio.

QUÆSTIO III.

Quid autem queritur, an post traditionem si ei sua cum licentia Abbatis ad propria d. redire, facile monstratur, non possit fieri. Insuper etiam redire criminisum est. Qui autem manu facti facere digni obviare, cum potest, consensit. Hic autem non solum non obviare, sed etiam permittendo sicut existit. Non ergo licet Abbati dare licentiam abbas retrò abeunda: nec

1. Supra cap. 10. & part. c. 18. b. Novell. 5. cap. 2. & apud Iulianum concessit novell. 123. cap. 12. cap. 15. c. 207. Euseb. lib. 1. cap. 20. l. 2. c. 41. Parm. lib. 3. cap. 2. c. 4. ut voluit. d. al. prova.

illi licet utique retrosum abire, quia ex quo semel se Abbati subiecit, absque eius permissione nihil agere potest.

QUÆSTIO IV.

Sicutem sine licentia Abbatis de monasterio discesserit, queritur, utrum sua sine ei reddenda, an non. Sed possessiones, & res ecclesie traditas qualiter modo alienare nec Abbatis, nec alius licet.

C. I. ¶ **Honore** privetur, qui de iure ecclesie aliquid alienare præsumpsit. Unde Symmachus Papa [possessiones a, quas unumquisque, &c.] & iterum in synodo Romana 3. c. 6.

Quicunque b. Episcoporum, Presbyterorum, Diaconorum oblitus Dei, & decreti huius immemor 1 in constitutum præfens committens, prædium 2 ecclesie, magnum vel exiguum, vel quidquam de iure ecclesie alienare tentaverit, & donator, & alienator, & venditor honoris sui amissione multetur.

¶ **Immemor** In concilio ipso sequitur, cuius Romana civitatis sacerdotibus volumus religionis nexibus devincti. Nam, ut supra 12. q. 2. non liceat, autem est in ea synodo Romana tantum ecclesia legem Symmachus præscripsit.

2. ¶ **Prædium** Hæc loca non nisi verbis sextæ capituli, eorum loco referuntur hæc ex titulis epistolæ concilio: omnino, caput hoc ex verbis illius synodi suo modo collectæ aptavit.

C. II. ¶ **PALEA.** [Item Gregorius Anthimo Subdiacono, lib. 11. epist. 21.]

Ratio e nulla permittit, ut propriis cuiusquam usus applicetur, quod pro communi utilitate datum esse cognoscitur.

C. III. ¶ **Qui** revocandum putat, quod ecclesiasticis, sacrilegii crimen incurrit.

Item Ambrosius lib. 2. de penitentia, c. 9.

Sunt qui opes suas tumultuario mentis impulsu, non iudicio perpetuo, ubi ecclesie contulerunt, postea revocandas putaverunt. Quibus nec prima merces rata est, nec secunda, quia nec prima iudicium habuit, & secunda habuit sacrilegium. Sunt, quos penitentia opes suas divisisse pauperibus. Sic eos 1 qui penitentiam agunt, hoc solum timere oportet, ne ipsius penitentiam agant penitentiam.

¶ **Sic eos** In originali legitur. Sed eos qui penitentiam agunt, hoc solum penitere non debet, nec ipsius, &c. Sed ob glossam non est emendatum.

C. IV. ¶ **Qui** sacra, hæc detulit retinere contemderit, sacrilegii crimen committit.

Item Gregorius Sabino Subdiacono, lib. 8. epist. 6.

Sacrilegium d. & contra leges est, si quis quod venerabilibus locis relinquatur, prava voluntatis studio, suis tentaverit compendiis retinere.

C. V. ¶ **Sacrilegi** iudicantur, qui ecclesie facultates alienant.

Item Lucius Episcopus ad Gallia & Hispania Episcopos, & epistola. cap. 6.

Omnes e ecclesie raptores, atque suarum facultatum alienatores a liminibus sancte matris ecclesie anathematizamus, Apostolica auctoritate pellimus, & damnamus, atque sacrilegos esse iudicamus:

a. Supra 16. quæstion. possessiones. b. Anselm. lib. 4. cap. 300. Polyc. lib. 6. tit. 15. c. Exer. de prebendis, cap. ratio. Ansel. lib. 1. cap. 30. Polyc. cap. 13. tit. 22. d. Ansel. lib. 12. cap. 4. Polyc. lib. 30. tit. 12. c. Anselm. lib. 2. cap. 4. Euseb. lib. 11. cap. 19. l. 2. part. 3. c. 40. & p. 14. c. 89.